

Sammenfatning.

I det følgende foretages en bedømmelse af landbrugets og de øvrige erhvervs samfundsøkonomiske stilling i og uden for et udvidet EF. Endvidere vurderes betydningen for nationalprodukt og betalingsbalance.

På basis af landbrugseksportens hidtidige udvikling og prisudsigterne i et udvidet EF konkluderes, at vi i 1978 vil have en landbrugseksport på ca. 10½ milliarder kroner, hvis vi tilslutter os fællesmarkedet. Uden for et udvidet EF er landbrugseksporten anslået at blive ca. 7 milliarder kroner i 1978. Forskellen imellem de to situationer må reduceres med sparede ressourcer i landbrugssektoren, der er mere kapitalkrævende end byerhvervene, således at det samfundsmæssige tab i 1978 er begrænset til ca. 2 milliarder kroner. Der argumenteres endvidere for, at landbrugets strukturtilpasning og afvandringen fra landbruget selv ved en ikke-tilslutning til EF i alle tilfælde er af et væsentligt mindre omfang end i 60'erne. Der peges på, at i gennemsnit vil to tredjedele af landbrugets prisgevinst tilfalde den tredjedel af landmændene, der har de største gårde.

Alle forhold tyder på, at vi ved ikke-tilslutning til et udvidet EF kan opnå en frihandelsordning for industrivarer. På grund af noget billigere råvarer vil en sådan ordning for dansk industri nærmest være mere fordelagtig end en tilslutning til fællesmarkedet. Ingen dansk virksomhed behøver af den grund at flytte til EF. Fællesmarkedets industripolitik står på et begyndelsesstade, og betydningen af en fælles industripolitik for vores eksport overvurderes. I det hele taget kan de dynamiske aspekter af fællesmarkedet ikke eftervises.

Der gøres endvidere opmærksom på, at deltagelse i EF ikke kan være en forudsæt-

ning for en bedre forsyning af erhvervslivet med kapital. For det første fordi sigtet med vor økonomiske politik må være balance, så en låntågning i udlandet, som vi har set det i de senere år, undgås. For det andet beror de begrænsninger med hensyn til kapitalimport, som vi skal ophæve ved medlemskab, først og fremmest på danske restriktioner, som vi jo ikke er forpligtet til at opretholde, hvis vi holder os udenfor EF.

Det afgørende — økonomisk set — er derfor tabet ved at give afkald på en prisgevinst på landbrugsvarer. Ved en tilslutning til et udvidet EF vil nationalproduktet i 1978 være ca. 230 milliarder kr. Ved ikke-tilslutning vil nationalproduktet blive ca. 228 milliarder kr. Forskellen er væsentlig mindre end én procent. Kravet til byerhvervenes eksportstigning vil derfor kun være lidt højere i det sidste end i det første tilfælde. Det væsentligste problem i dansk økonomi er fortsat at føre en sådan økonomisk politik, at man på én gang udnytter produktionsmulighederne og sikrer balance i forhold til udlandet, samtidig med at man opfylder en række andre ønskede mål med hensyn til offentlige ydelser, boligpolitik m. v. De indskrænkninger, vi i fællesmarkedet kan møde i vores økonomisk-politiske handlefrihed, efterhånden som den økonomiske union opbygges og Werner-planen helt eller delvis realiseres, kan vise sig langt mere restriktive med hensyn til disse mål end en difference på mellem nul og én procent i nationalproduktet.

På kort sigt, d.v.s. i 1973, kan forskellen på tab og gevinst ved ikke-tilslutning fremfor tilslutning til et udvidet EF højst blive ca. én milliard kroner. En beslutning om, at Danmark ikke tilslutter sig et udvidet EF, synes derfor ikke i sig selv at motivere drastiske økonomiske skridt hverken på kort eller på lang sigt.